

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2012. gada 15. novembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aija Branta, tiesneši Kristīne Krūma un Uldis Ķinis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Dainas Priednieces, Andželas Klaģes, Ilzes Mālmeistes, Aelitas Tribas, Gaidas Rutkovskas, Sandras Rundeles, Sandras Paegles, Valijas Baltās, Ivetas Krukas, Arta Cerbuļa, Zanes Filatovas, Zanes Trasūnes, Ilonas Kalniņas, Pārslas Bērziņas, Ilzes Zēbergas un Katrīnas Baltalksnes (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēji) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 170/2012),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu atzīt:

1) Civilprocesa likuma 567. panta trešo daļu, ciktāl tā neparedz tiesu izpildītāja amata atlīdzības segšanu no valsts budžeta gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91., 92., 106. un 107. pantam;

2) Ministru kabineta 2011. gada 30. augusta noteikumu Nr. 670 „Noteikumi par izpildu darbību veikšanai nepieciešamo izdevumu apmēru un to maksāšanas kārtību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 670) 8., 9., 10., 11. un 12. punktu par neatbilstošu Satversmes 64., 91., 92., 105. un 106. pantam.

2. Civilprocesa likuma 567. panta trešā daļa nosaka:

„Gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, izpildu darbību veikšanai nepieciešamie izdevumi tiek segti no valsts budžeta līdzekļiem.”

Noteikumu Nr. 670 8.–12. punkts nosaka:

„8. Izpildu lietās, kurās piedzinējs saskaņā ar likumu ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, izpildu darbību veikšanai nepieciešamos izdevumus Tieslietu ministrija sedz no ministrijai šim mērķim paredzētā finansējuma, reizi mēnesī šajos noteikumos noteiktajā kārtībā un apmērā izmaksājot zvērinātam tiesu izpildītājam kompensāciju par katru zvērināta tiesu izpildītāja iecirkni, kurā tas pastāvīgi veic amata pienākumus.

9. Zvērinātam tiesu izpildītājam izmaksājamās kompensācijas apmēru nosaka atbilstoši zvērināta tiesu izpildītāja darba apjomam, izmantojot šādu formulu:

$$KA = AB \times GK, \text{ kur}$$

KA – kompensācijas apmērs;

AB – atlīdzības bāze;

GK – attiecīgās darba apjoma grupas koeficients.

10. Zvērināta tiesu izpildītāja iecirknim izmaksājamās kompensācijas apmēra atlīdzības bāzi aprēķina, attiecīgajā mēnesī Tieslietu ministrijas budžetā šim mērķim pieejamos valsts budžeta līdzekļus izdalot ar zvērinātu tiesu izpildītāju iecirkņu skaitu.

11. Katram zvērinātam tiesu izpildītājam izmaksājamās kompensācijas noteikšanai piemērojamo darba apjoma grupas koeficientu nosaka šādā kārtībā:

11.1. Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniegtajiem zvērinātu tiesu izpildītāju statistikas pārskatiem par nolēmumu izpildi iepriekšējā gadā nosaka katra zvērināta tiesu izpildītāja darba apjomu. Darba apjoms tiek noteikts, ņemot vērā pārskata periodā katra iecirkņa lietvedībā saņemto izpildu dokumentu skaitu prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu, mantas konfiskāciju, naudas sodu piedziņu krimināllietās un tiesneša vai tiesas lēmuma izpildi lietās par administratīvajiem pārkāpumiem;

11.2. katru gadu līdz 1. martam Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome sagatavo un iesniedz Tieslietu ministrijā zvērinātu tiesu izpildītāju iecirkņu sarakstu, sarindojot tos dilstošā secībā, ņemot vērā šo noteikumu 11.1. apakšpunktā minēto izpildu lietu summu proporcionāli katrā iecirknī pārskata periodā izpildei kopā iesniegto izpildu dokumentu skaitam. Ja vairākos iecirkņos ir vienāda minēto izpildu lietu skaita proporcija pret visu izpildu lietā esošo izpildu dokumentu skaitu, sarakstā ar mazāku kārtas numuru iekļaujams tas iecirknis, kuram pārskata periodā ir bijis lielāks izpildu lietu atlikums pārskata perioda sākumā;

11.3. Tieslietu ministrija, aprēķinot katram zvērinātam tiesu izpildītājam izmaksājamās kompensācijas apmēru, šo noteikumu 11.2. apakšpunktā minētajā sarakstā iekļautos iecirkņus iedala trijās grupās, piemērojot katrai no tām noteiktu koeficientu no 0,8 līdz 1,2 saskaņā ar šo noteikumu pielikumu.

12. Par janvāri, februāri un martu kompensācija tiek aprēķināta, ņemot vērā katram zvērināta tiesu izpildītāja iecirknim piemēroto koeficientu iepriekšējā gadā.”

3. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. un 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu un citu normatīvo aktu atbilstību Satversmei. Līdz ar to prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

4. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu un 19.² panta pirmo daļu pieteikumu (konstitucionālo sūdzību) var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiskā spēka tiesību normai.

Pieteikumā norādīts, ka Pieteikuma iesniedzēji ir zvērināti tiesu izpildītāji. Līdz ar to pastāv pamatota iespējamība, ka apstrīdētās normas aizskar Pieteikuma iesniedzēju tiesības un viņi ir tiesīgi iesniegt pieteikumu.

5. Pieteikumā vienlaikus apstrīdēta divu normatīvo aktu normu atbilstība Satversmei. Satversmes tiesas likuma 18. panta otrā daļa paredz, ka vairāku normatīvo aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā ir pieļaujama gadījumos, kad tiek apstrīdēts normatīvais akts vai tā daļa un uz to pamata izdotās zemāka juridiska spēka tiesību normas.

Satversmes tiesa ir secinājusi, ka, ņemot vērā Satversmes tiesas procesa ekonomijas principu, atsevišķos gadījumos viena pieteikuma ietvaros var apstrīdēt arī vairākas normas (*sk. Satversmes tiesas 2005. gada 1. jūnija lēmumu par lietas Nr. 2005-13-0106 ierosināšanu*).

Noteikumi Nr. 670 nav izdoti saskaņā ar apstrīdēto Civilprocesa likuma 567. panta trešo daļu, bet gan saskaņā ar šā likuma 567. panta ceturto daļu un 620.¹⁰ panta otro daļu. Tomēr gan Civilprocesa likuma 567. panta trešā daļa, gan Noteikumi Nr. 670 regulē to, kādā apmērā un kārtībā tiek segti izpildu darbību veikšanai nepieciešamie izdevumi gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas.

Tādējādi starp abu apstrīdēto normatīvo aktu normām pastāv saikne. Līdz ar to pieļaujama viena pieteikuma iesniegšana par diviem normatīvajiem

aktiem un pieteikums atbilst prasībām, kas ietvertas Satversmes tiesas likuma 18. panta otrā daļā.

6. Konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst arī citām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā.

Saskaņā ar šā likuma 18. panta pirmās daļas 3. punktu pieteikumā jānorāda lietas faktiskie apstākļi. Savukārt saskaņā ar šā panta pirmās daļas 4. punktu, kā arī 19.² panta sestās daļas 1. punktu pieteikumā jāpamato apstrīdētās normas neatbilstība katrai pieteikumā minētajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu kolēģija var atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

7. Pieteikumā norādīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par Civilprocesa likuma 567. panta trešās daļas, ciktāl tā neparedz tiesu izpildītāja amata atlīdzības segšanu no valsts budžeta gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, neatbilstību Satversmes 107. pantam, kā arī par Noteikumu Nr. 670 8., 9., 10., 11. un 12. punkta neatbilstību Satversmes 64. un 105. pantam. Pieteikums šajā daļā atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma prasībām.

8. Kā izriet no Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkta un 19.² panta pirmās daļas, konkrētās konstitucionālās kontroles ietvaros persona var vērsties Satversmes tiesā vienīgi savu pamattiesību aizskāruma gadījumā, nevis ar *actio popularis* (sūdzību vispārības labā).

Pieteikumā norādīts, ka no Satversmes 92. panta izriet privātpersonas tiesības uz spēkā esoša tiesas nolēmuma izpildi, kā arī valsts pienākums nodrošināt efektīvu šā nolēmuma izpildi. Pieteikumā nav sniegts pietiekams juridiskais pamatojums par to, ka no Satversmes 92. panta izrietētu ar minētajām privātpersonu tiesībām uz tiesas nolēmumu izpildi saistītas Pieteikuma iesniedzēju pamattiesības.

Turklāt pieteikumā sniegtais juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 91. un 106. pantam arī ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma :

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Civilprocesa likuma 567. panta trešās daļas, ciktāl tā neparedz zvērināta tiesu izpildītāja amata atlīdzības segšanu no valsts budžeta gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 107. pantam un Ministru kabineta 2011. gada 30. augusta noteikumu Nr. 670 „Noteikumi par izpildu darbību veikšanai nepieciešamo izdevumu apmēru un to maksāšanas kārtību” 8., 9., 10., 11. un 12. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 64. un 105. pantam” pēc Dainas Priednieces, Andželas Klāģes, Ilzes Mālmeistes, Aelitas Tribas, Gaidas Rutkovskas, Sandras Rundeles, Sandras Paegles, Valijas Baltās, Ivetas Krukas, Arta Cerbuļa, Zanes Filatovas, Zanes Trasūnes, Ilonas Kalniņas, Pārslas Bērziņas, Ilzes Zēbergas un Katrīnas Baltalksnes konstitucionālās sūdzības (pieteikums Nr. 170/2012).

2. Atteikties ierosināt lietu par Civilprocesa likuma 567. panta trešās daļas un Ministru kabineta 2011. gada 30. augusta noteikumu Nr. 670 „Noteikumi par izpildu darbību veikšanai nepieciešamo izdevumu apmēru un to maksāšanas kārtību” 8., 9., 10., 11. un 12. punkta atbilstību Satversmes 91., 92. un 106. pantam.

3. Uzaicināt institūcijas, kas izdevušas apstrīdētos aktus, – Saeimu un Ministru kabinetu – līdz 2013. gada 16. janvārim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas

2. kolēģijas priekšsēdētāja

A. Branta